

ساختمان بهارستان

دشوارترین وظیفه هنرمندان و فرهنگ‌سازان

حسین کبانی کارگردان

● در هیچ کجای دنیا، طرف اول یعنی مسئولان و سیاستگذاران و مدیران فرهنگی و طرف دوم یعنی هنرمندان و فرهنگ‌سازان تا این حد به کمبودها و نقصان‌ها و راهکارهای نظری و عملی برای برپون‌فت از تنگناها واقف نیستند

اما در هیچ کجای عالم نیز با وجود این همه آگاهی و اشراف طرفین، مشکلات اینقدر لاینحل باقی نمی‌ماند.

در هیچ کجای دنیا هنرمندان خلاق و اثرگذار و جریان‌ساز تا این حد مشتاق کار کردن و اضافه کردن بر آندوخته‌ها و تجربیات فرهنگی هنری نیستند ولی در هیچ کجای دنیا هم این همه شوق‌و‌ذوق و خواستن با سدهای سدید و بالکنکلیفی‌ها مواجه نمی‌شود. پنداری هنرمند اینجا تجربه می‌اندوزد، درس و دانشگاه می‌بیند، آثار خلاقه به وجود می‌آورد، می‌شکوفد و می‌بالد تا در بزنگاهی که معلوم نمی‌کند عیوق است و کجا کنار گذاشته شود و از یاد رود و در خلوت خود از میان برخیزد.

ما پیچیده‌ترین سیستم برخورد با منابع و نیروهای انسانی را در گستره فرهنگ و هنر داریم؛ سیستمی که نه طرف‌اول و نه طرف‌دوم قادر به شناسایی، واکاوی و بسامان کردن آن نیستند. این سیستم آنقدر گنگ‌ومبهم است که زیربار هیچ تعریفی نمی‌رود و به این آسانی تئوریزه و قابل فهم نمی‌شود. هم تعریف‌گریز است و هم تعریف‌ناپذیر اما همچنان هست و به‌عنوان سیستم‌عامل میان مدیران و تصمیم‌سازان و هنرمندان عمل می‌کند.

یک دیدگاه می‌گوید در جامعه‌ه در حال رشد و توسعه‌ای مانند جامعه ما بحث فرهنگ و پدیده هنر در اولویت نیست چراکه که مسایل اقتصادی، سیاسی و اجتماعی و ایجاد ثبات و امنیت و پیشرفت در این چند بخش چون مستقیما به حیات مادی و روزمره شهروندان مربوط است بیشترین سهم را هم از تقسیم بودجه و برنامه‌ریزی و سسندهای چشم‌انداز به خود اختصاص می‌دهد و در این میان تقریبا هیچ سهمی برای بخش آسیب‌پذیر فرهنگ و هنر باقی نمی‌ماند. شاید به همین علت است که نهادهای دولتی و حاکمیتی تصمیم‌گیرنده در حوزه فرهنگ و هنر اهداف طبقه‌بندی‌شده و سند چشم‌اندازی لااقل ۱۰ساله برای هیچ بخشی از هنرهای موجود و مجاز کشور ندارند و آنچه از اساستنامه‌ها و آیین‌نامه‌های این دستگاه‌های محترم تصمیم‌ساز برمی‌آید معمولا تعاریف کلی از گونه‌های هنری و بیان شعاری و مبهم از سازوکار آن‌هاست. هیچ‌کس نمی‌داند مثلا تا چهارسال دیگر چه اتفاقی قرار است برای تئاتر کشور بیفتد و قرار است طبق چه معیار و ملاکی مدیریت شود و از چه نقطه‌ای به چه نقطه دیگری برسد. ضرورت شناخت دقیق وضعیت کنونی هنرهایی که هنوز زنده‌اند و اهمیت طراحی مسیر حرکت پیشرفت و رویش و بالندگی آنها بدهی‌هی‌ترین وظیفه یک مسئول فرهنگی در وزارتخانه‌ای مربوط است که تاکنون انطور که قابل دفاع باشد به انجام نرسیده یا اگر رسیده ناقرج‌مانده آمده است.

در ایسن دیدگاه اما یک‌جای امیدواری وجود دارد و آنجایی است که بالاخره بخش‌های اولویت‌مند اقتصادی و سیاسی به پیشرفت لازم برسند و بخش فرهنگ و هنر هم دیده شود و جزو اولویتهای پیشرفت‌دهی قرار گیرد.

اسا دیدگاه دومی هم وجود دارد که می‌گوید تا آگاهی لازم و درک و شناخت ضرورت وجودی فرهنگ و هنر در جامعه‌ای نهادینه نشود و همه‌اعضای جامعه چنین ضرورتی را مانند سایر ملزومات زندگی نپذیرند هر چقدر هم در آن جامعه پیشرفت حاصل شده باشد بازهم فرهنگ، بستری برای رشد و پیشرفت نخواهد یافت و هنر که میوه و ثمر فرهنگ است به‌دست نخواهد آمد. چنان‌که در هر جامعه‌ای معمولا قشر بسیار مرفه و بدون دغدغه‌های اجتماعی، سیاسی و اقتصادی کمترین توجه را به فرهنگ و شاخه‌های آن دارند و نیاز آن را احساس نمی‌کنند. در اینکه آگاهی شناخت ضرورت وجودی فرهنگ چگونه حاصل می‌شود، باید جامعه‌شناسان و بوم‌شناسان نظر دهند اما آنچه مسلم می‌نماید این است که آگاهی فرهنگی یا فرهنگ آگاهی و تبدیل این دانسته به یک خواسته الزام‌آور و سازنده یا دشواری‌ها و مقاومت‌هایی در درون آدمی همراه بوده و هست. جوامع به‌طور عموم خواه یا ناخواه در برابر فهم و سواد فرهنگی و دانش و بینش هنری و زیباشناسانه مقاومت دارند، مثل بیشتر دانش‌آموزانی که با وجود هوش و استعدادشان، درس‌نخواندن و تعطیلی و تنبلی را دوست می‌دارند و این در حالی است که فرهنگ، تعطیلی‌پر‌دار و تنبلی‌پذیر نیست. بخشی از این مقاومت ذاتی در صورت حضور و تکرار حضور عناصر فرهنگ در زندگی افراد، از میان می‌رود اما آن بخشی که تا به آخر مقاومت می‌کند و جامعه را بی‌فرهنگ دوست‌تر می‌دارد از بی‌اعتقادی به فرهنگ و هنر به عنوان موثرترین و ماندگارین شناسنامه و سند هویتی یک ملت سرچشمه می‌گیرد. بنابراین در فردی که چنین اعتقادی دارد نه رونق اقتصادی، اجتماعی و سیاسی اثر دارد و نه آگاهی و خواست همگانی برای فرهنگ‌مداری.

دشوارترین وظیفه هنرمندان و فرهنگ‌سازان هر جامعه‌ای متقاعدساختن و باورمندکردن همین قشر اندک ولی قدرتمند و تصمیم‌ساز، به هنر به‌مثابه تعدیل‌کننده دشواری‌های گوناگون زندگی و برقرار کننده اعتدال و در عین افراط و تفریط‌هاست.

هنر مخصوصا هنر تئاتر بر خلاف تصور رایج صرفا یک هنر منتقد و چالش‌برانگیز نیست بلکه جز انتقاد نسبت به شرایط موجود خود و مطالبه‌گریبودن که از ویژگی‌های ذاتی آن است، می‌تواند تعادل‌بخش، امیدزا و اضطراب‌زدا و آرامش‌انگیز هم باشد.ه عنصری حیاتی در زندگی انسان که جامعه کنونی ما در حال حاضر بسیار بدان محتاج است.

هنر

تماشاخانه

درباره اجرای «بداهه‌گویی» در تالار حافظ

سرزندگان جان‌بخش

رخسار مخاطب می‌برد.

اما چه کسانی هنر تئاتر را روح خواهند بخشید و جریان سیال و پرکشش زندگی انسانی را روی صحنه زده است. در هم تنیده‌شدن هنرها و وارد شدن دیدگاه‌ها و موضوعات علمی در مباحث هنری آنچنان هنرها را علم‌زده کرده است که گاهی انسان را دچار ترس و وحشت می‌کند و وحشتی که در پس آن معانی انسانی رنگ از دیدگاه‌هایی را می‌پذیرد یا از کنار آن می‌گذرد. هنر تئاتر نیز در این میان از این تأثیرات دور نبوده است و به اندازه توان و ظرفیتش برخی را پذیرفته و برخی دیگر را پس زده است. در هم تنیده‌شدن هنرها و وارد شدن دیدگاه‌ها و موضوعات علمی در مباحث هنری آنچنان هنرها را علم‌زده کرده است که گاهی انسان را دچار ترس و وحشت می‌کند و وحشتی که در پس آن معانی انسانی رنگ از

بهنام تشکر

بازیگر تئاتر

در عصر ماقبل مدرن، هنرها نیز همانند بسیاری از مقوله‌های دیگر از نقد بی‌رحمانه در امان مانده بودند. هنرها به اندازه قامت بشری و همراه ذوق و عاطفه‌شان نقد می‌شدند. به این ترتیب انبوهی از نظریه‌ها و برداشت‌های علمی-هنری در عصر انفجار اطلاعات، در دسترس آدمیان قرار گرفته و هر کس به فراخور فهم و ذوقش نظریه یا

استقبال از «منطق الطیر عطار» در فستیوال «تئاتر آوینیون»

نمایشی که نباید از دست داد

ژان کلود پیوژه ، حامد صدیقی

صحنه‌ای از نمایش «منطق الطیر»

در فستیوال آوینیون است. رولان کونیل پیانیست معروف، تلفیقی از موسیقی سنتنی و مدرن را با کمک ناتالی والر نوازنده سنتی ساخته است. مخاطب به قصد سفری شاعرانه بر قفسی مملو از پرندگانی که به نرده‌های آن آویزان شده‌اند، سوار می‌شود؛ و حتی باجسورترین آنها غرق در معنی، پرواز می‌کند و احساس می‌کند بال در آورده و به اندازه لحظه‌ای صاحب آسمان شده. به مانند ال‌باتروس بودلر، در فرازونشیب عشق اقیانوس و سیاه‌چال‌ها پر کشیده و مانند او با بال‌های عظیم بر پشت، به سختی می‌تواند در آخر نمایش روی زمین بنشیند! این منظومه از مثنوی‌های تمثیلی عرفان اسلامی به‌شمار می‌آید. مراحل عرفان و شناخت راه‌های هستی در

اشاره کرد که در آن سرژ باربوسیکا توانسته است به چنین اثر بی‌ظنیری بعد انسانی ببخشد، و ما را با تالیفیی از اپرا، قصه‌های هزارویک شب، موسیقی ناب و متنی سحرآمیز و خلسه‌وار به اوج رساند. منظومه‌ای شاعرانه و مملو از حکایات حکیمانه که در عین حال مخاطب را از خنده‌های اجتناب‌ناپذیر به هیجان دوازدهم میلادی (قرن ششم هجری قمری) در مورد ایمان، با توسل به تمثیل و نماد صحبت می‌کند. مخاطب او ذات الهی است که در وجود همه انسان‌ها تجلی یافته‌است. زیرا پرندگان داستان که آماده سفری عرفانی می‌شوند، شباهت عجیبی به مادرند؛ برای مثال پرند‌ای که تصمیم به پیمودن کویر با پای پیاده می‌گیرد. در وهله دوم باید به کیفیت مطلوب میز‌انسن

چهره روز

«استرپ» روبه‌روی «دنیرو» قرار می‌گیرد

● شرق: پس از گذشت ۲۰سال، فیلم «خانه خوب»، دوبازنگر بزرگ برنده جایزه اسکار. یعنی مریل استرپ و رابرت دنیرو را در مقابل یکدیگر قرار می‌دهد. استرپ و دنیرو آخرین‌بار در فیلم «خانه ماروین» مقابل یکدیگر قرار گرفتند. خبر همکاری دنیرو و استرپ در این فیلم روز چهارشنبه توسط تهیه‌کننده این فیلم اعلام شد. به گزارش روتیزر به نظر می‌رسد که بازی درخشان استرپ در کنار دنیرو در دو فیلم شکارچی گوزن و عاشق شدن باعث شده است که حالا بعد از سال‌ها این دو را در کنار هم قرار دهد. البته استرپ و دنیرو در این فیلم قرار است نقش مقابل یکدیگر را بازی کنند. فیلم سینمایی «خانه خوب» براساس رمانی پرطرفدار از آن لیری ساخته می‌شود و استرپ ۶۴ساله در این فیلم سینمایی نقش شخصی به نام «هیلدی گود» که صاحب یک بنگاه معاملات ملکی است و دنیرو ۶۹ساله نقش شخصی به نام «فرنگ گجل» که دوست استرپ است را بازی می‌کنند. مایکل کلتین‌گهام برنده جایزه پولیتزر، فیلمنامه «خانه خوب» را می‌نویسد و استودیو فیلم‌سازی «فیلم‌نیشن اینترتینمنت» نیز حق امتیاز این فیلم را خریداری کرده است.

زیر آسمان فیروزه‌ای

پیام صلح و دوستی از زندان قصر

● شرق: نمایشگاهی روز ۱۸ مرداد با عنوان ۶۴۴ به مناسبت یادبود فاجعه بمباران هسته‌ای هیروشیما و ناکازاکی با حضور جمعی از هنرمندان ایرانی در محل گالری باغ‌سوزه قصر بر گزار می‌شود. به گفته محمد سلطانی، گردآورنده این نمایشگاه ۶۴۴ برگرفته از خاطره ساداکو دخترک ۱۳ساله‌ای است که بر اثر عوارض ناشی از بمباران هسته‌ای هیروشیما پس از ساختن ۶۴۴ آمین درنای کاغذی جان باخت. براساس یک باور ژاپنی اگر کسی آرزویی داشته باشد با ساختن هزاردرنای کاغذی و بعد از پایان هزارمین درنا آرزویش برآورده خواهد شد، و برپایی این نمایشگاه با این عنوان، بهانه‌ای است برای ارسال پیام صلح و دوستی به مردم جهان. در این نمایشگاه هنرمندان با رسانه‌های متفاوتی از قبیل نقاشی، عکس، مجسمه، هنر اجرا و چیدمان شرکت کرده‌اند.

فیلیا-ایتم
System
PHILPA
آمیزه‌ای از هنر، زیبایی و تکنولوژی

نگرشی نو در طراحی فضاهای اداری و سازگار با محیط‌های متفاوت کاری

دفتر مرکزی و نمایشگاه دائمی | تهران | شهرک غرب | بلوار فرحزادی | دادمان غربی | تقاطع پل یادگار امام | شماره ۵، ساختمان فیلیا

تلفن: ۰۲۱-۸۸۰۹۵۳۰۵ | فکس: ۰۲۱-۸۸۴۶۷۱۴۳ | www.philpa.com info@philpa.com

عکس روز

اخیرا یک چیدمان بزرگ هنری ۱۶/۵متری در خلیج ویکتوریای هنگ‌کنگ به آب انداخته شده؛ چیدمانی که سرورصدای زیادی به‌پا کرد و حتی عده‌ای آن را مضحک خواندند. حالا دولت تایوان اعلام کرده درصد است همین چیدمان را در ابعاد خیلی بزرگ‌تر بسازد و در یکی از شهرهای ساحلی خود به آب بیندازد. گویا این اردک غول‌پیکر به وسیله‌ای برای جلد دو کشور بدل شده است. فلورنتین هافمن، هنرمند آلمانی، اردک مستقر در بندر ویکتوریا را ساخت و با آن دور دنیا سفر کرد. قرار است این اردک تا ۹ژوئن در هنگ‌کنگ مستقر باشد. اردک لاستیکی ۱۶/۵متری همراه صاحبش، از سال ۲۰۰۷ تاکنون ۱۲کشور و ۱۲شهر را دیده است.

عکس: AFP